

Broj: KRŽ 05/04
Sarajevo, 05.01.2007. godine

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela I za Ratne zločine, sastavljenom od sudija Azre Miletić kao predsjednice vijeća, te sudija Finna Lynghjema i Jose Ricardo Juan de Prade, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog saradnika Lejle Fadilpašić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Šimšić Bobana, zbog krivičnog djela Zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkama a), d), e), f), g), i), i k), Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZBiH), odlučujući o žalbama Tužilaštva Bosne i Hercegovine (Tužilaštvo BiH) broj KT-RZ-2/05 od 05.09.2006. godine i branioca optuženog, advokata Čivša Veljka, izjavljenim na presudu Suda Bosne i Hercegovine broj X-KR-05/04 od 11.07.2006. godine, na sjednici održanoj u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH, Bulić Ibre, optuženog Šimšić Bobana i njegovog branioca Čivša Veljka, dana 05.01.2007. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Uvažavaju se žalbe Tužilaštva Bosne i Hercegovine i branioca optuženog Šimšić Bobana, pa se presuda Suda Bosne i Hercegovine broj X-KR-05/04 od 11.07.2006. godine **ukida u osuđujućem i oslobođajućem dijelu**, i u tom dijelu određuje održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja Odjela I za ratne zločine Suda Bosne i Hercegovine.

OBRAZOZENJE

Presudom Suda Bosne i Hercegovine (Sud BiH) broj X-KR-05/04 od 11.07.2006.godine, optuženi Šimšić Boban oglašen je krivim da je radnjama opisanim u izreci navedene presude, pod tačkama od 1 i 2, učinio krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. KZ BiH tačka i) (tačka 1 izreke), i tačka g) (pod tač.2 izreke), a sve u vezi sa članom 31 KZ BiH.

Za gore navedeno krivično djelo prvostepeni sud je optuženog osudio na kaznu zatvora u trajanju od pet (5) godina, a na osnovu člana 56. KZ BiH u izrečenu kaznu uračunato mu je vrijeme koje je proveo u pritvoru počev od 24.01.2005.godine, dok je primjenom člana 188. stav 4. ZKP BiH oslobođen dužnosti da nadoknadi troškove postupka, a uz primjenu člana 198. stav 1. ZKP-a oštećeni su sa imovinskopravnim zahtjevima upućeni na parnicu.

Istom presudom optuženi je oslobođen optužbe da je na način opisan u tačkama 1.b); 2.; 3.; 4.a); 4.c); 5.; 5.a); 5.c); 5.d); 5.f); 5.g); 5.h) oslobođajućeg dijela presude počinio krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačke h) u vezi sa tačkama a), d), e), f), g), k) KZ BiH, dok je na osnovu člana 283. tačka c) Zakona o Krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) u odnosu na tačke 1.a) i 4.b) optužnice, nakon što je Tužilaštvo BiH na glavnem pretresu od istih odustalo, donesena presuda kojom je optužba odbijena.

Protiv osuđujućeg i oslobođajućeg dijela navedene presude Tužilaštvo BiH je blagovremeno izjavilo žalbu, i to iz svih žalbenih osnova, te Apelacionom vijeću predložilo da istu usvoji i pobijanu presudu preinači na način što će optuženog oglasiti krivim za sve tačke koje su mu izmijenjenom optužnicom stavljene na teret, i optuženog osuditи по закону.

Žalbu je u zakonskom roku izjavio i branilac optuženog, i to zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće pobijanu presudu u cijelosti ukine i odredi održavanje glavnog pretresa, ili da istu preinači na način što će optuženog oslobođiti od optužbe.

I Tužilaštvo BiH i branilac optuženog su sudu dostavili odgovore na žalbe, u kojima su naprijed iznesene žalbene navode suprotne strane ocijenili kao neosnovane, te su Apelacionom vijeću predložili da iste kao takve i odbije.

Na sjednici apelacionog vijeća, održanoj u smislu člana 304. ZKP BiH, obje strane su izložile žalbe i odgovore na iste, te u cijelosti ostale kod iznesenih navoda i prijedloga.

Nakon što jeispitalo pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci iz slijedećih razloga:

U pogledu žalbenih prigovora obiju stranaka koji se odnose na osuđujući dio presude i koji se mogu svesti na prigovor da je u tačkama 1. i 2. (u prvostepenoj presudi, slijedom optužnice, označene kao 5.b) i 5.e), pobijane presude, učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP-a, jer da izreka pobijane presude ne sadrži činjenice i okolnosti koje predstavljaju radnje pomaganja u smislu člana 31. KZ BiH, kako se to zahtijeva odredbom člana 285 stav 1 tačka a) ZKP BiH, niti obrazloženje presude daje valjane razloge takvog svog utvrđenja, što samu izreku čini nerazumljivom, a obrazloženje ne sadrži valjane razloge o toj odlučnoj činjenici, žalbeno vijeće nalazi da je u odnosu na tačku 1. osuđujućeg dijela presude učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH.

Naime, prema odredbi člana 31. stav 2. KZ BiH, radnjama pomaganja se osobito smatra : davanje savjeta ili uputa kako da se učini krivično djelo, stavljanje na

raspolaganje učinitelju sredstava za učinjenje krivičnog djela, uklanjanje prepreka za učinjenje krivičnog djela, te unaprijed obećano prikrivanje krivičnog djela, učinitelja, sredstva kojima je krivično djelo učinjeno, tragova krivičnog djela ili predmeta pribavljenih krivičnim djelom.

Polazeći od navedenog, prvostepeni sud je bio dužan navesti koju radnju pomaganja je optuženi preduzeo, unoseći te radnje u činjenični opis izreke presude, jer nije dovoljno samo reći da je optuženi pomogao u izvršenju djela. **Činjenični opis djela u izreci presude kojom se optuženi oglašava krivim kao pomagač u izvršenju određenog krivičnog djela**, mora sadržati činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi da je optuženi bio svjestan i dijela i izvršioca i da svojim radnjama podupire djelo izvršioca, a što je prvostepeni sud propustio učiniti.

Žalbene prigovore kojima se ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, odnosno da je presuda protivrječna datim razlozima, pa kao takva nerazumljiva, apelaciono vijeće također nalazi osnovanim.

Naime, u obrazloženju pobijane presude prvostepeni sud je, u smislu člana 290. stav 7. ZKP BiH, bio dužan da određeno i potpuno iznese koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, dajući naročito ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza, te je morao navesti kojim razlozima se rukovodio pri rješavanju pojedinih pravnih pitanja, a naročito pri utvrđivanju da li postoji krivično djelo i krivična odgovornost.

Prema mišljenju žalbenog vijeća, prvostepeni sud je u konkretnom slučaju, propustio da na način propisan članom 281. stav 2. ZKP BiH, ocijeni izvedene dokaze, posebno iskaze svjedoka, dovodeći ih kako u međusobnu vezu, tako i u kontekst prirode krivičnog djela o čijim su obilježjima isti svjedočili, proteka vremena, te okolnosti i načina izvršenja istih, te je također propustio da da valjano obrazloženje zbog čega je određene dijelove iskaza svjedoka saslušanih na glavnom pretresu prihvatio kao vjerodostojne, dok preostalim dijelovima iskaza nije poklonio vjeru, a razlozi koji su pak navedeni se ukazuju kontradiktornim. Posebno je uočena nedosljednost kriterija kojima se sud rukovodio pri ocjeni vjerodostojnosti dokaza, iskaza svjedoka oštećenih, kako se to pravilno ukazuje žalbama.

Nadalje, pravilno se ukazuje žalbom tužioca da je prvostepeni sud većinu iskaza svjedoka ocijenio nekonistentnim, dopuštajući da se svjedocima predočavaju njihovi raniji iskazi koji nisu bili uzeti u skladu sa zakonom koji je važio u vrijeme uzimanja iskaza, iako je zakon jasan u odredbama čl. 261. i 262. ZKP BiH da se svjedoci saslušavaju neposredno, pred sudom i da se izuzetno, u unakrsnom ispitivanju, shodno odredbi člana 273. stav 1. ZKP BiH, mogu koristiti iskazi svjedoka dati u istrazi, (u konkretnom tužilačkoj istrazi), odnosno ako su svjedoci saslušavani prije 1.3.2003. godine, onda iskazi koje su svjedoci dali pred istražnim sudijom, u skladu sa tada važećim procesnim zakonom.

Prvostepeni sud, tako, ocjenjujući iskaze svjedoka Bulatović Ruzmire, Poljo Fatime, Bajramović Hasana, Ramić Naila, Spahić Kade, Ahmetagić Naila, Šehić Šefke i Hurem Razije, na čijim se iskazima temelji osuđujući dio presude, zaključuje na str. 31. „Sud nalazi da sve uočene nesaglasnosti u iskazima svjedoka optužbe u odnosu na ovaj odsjek događaja opisan u optužnici samo potvrđuju različitu percepciju svakog od tih svjedoka u odnosu na ono kako su oni ta događanja svojim čulima registrovali i tu predstavu realno opaženog nakon proteka značajnog vremena interpretirali“.

Nasuprot tome na str. 43. obrazlažući jednu od radnji za koju je optuženi oslobođen, prvostepeni sud za istog svjedoka Ramić Naila kaže: "Raspravno vijeće nije moglo a da ne uzme u obzir nedoslijednost Nailovog svjedočenja na štetu njegovog kredibiliteta. Primjetan je tokom unakrsnog ispitivanja njegov izrazito negativan i odbijajući stav, kada je svjedok davao konfuzne odgovore i često konstatacije, za razliku od mnogo kooperativnih odgovora datih tokom direktnog ispitivanja....vijeće primjećuje da su u njegovom kazivanju dominantniji dijelovi koji su plod njegovog razmišljanja i zaključivanja...". Ovakav model primjenjen je kod ocjene dokaza većine saslušanih svjedoka, kako se to pravilno ukazuje žalbama tužioca i branioca optuženog, iz čega proizilazi da je izreka pobijane presude protivrječna razlozima iste temeljenim na ovakavoj ocjeni dokaza .

Apelaciono vijeće, je imajući u vidu utvrđene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, koje predstavljaju absolutne bitne povrede koje za sobom povlače obavezno ukidanje prvostepene presude, te da navedeni nedostaci daju sumnju i u pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, uvažilo žalbe, te na osnovu člana 315. stav 1. tačke a) i b) ZKP BiH, prvostepenu presudu u njenom osuđujućem i oslobadajućem dijelu ukinulo, te odredilo održavanje pretresa pred Apelacionim vijećem Suda BiH.

U ponovnom postupku otklonit će se učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, ponovo izvesti već izvedeni dokazi, te uz ocjenu ostalih žalbenih navoda po potrebi izvesti i drugi dokazi.

Imajući u vidu da je i osuđujući i oslobadajući dio prvostepene odluke ukinut, žalbeno vijeće se nije upuštalo u iscrpnu analizu ostalih žalbenih prigovora, već se, u smislu člana 316. ZKP BiH, ograničilo samo na iznošenje kratkih razloga za ukidanje.

Zapisničar:

Ljilja Fađipajić
Ljilja Fađipajić

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja žalba nije dozvoljena.

